

**Obszar kształcenie literackie, kulturowe – czytanie i odbiór tekstów kultury
(utwory liryczne, bajki oraz gatunki synkretyczne).**

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- rozpoznaje wiersz i odróżnia go od utworu epickiego;
- wskazuje tytuł, wers, strofę, rym i refren;
- krótko opowiada, o czym jest utwór;
- nazywa wrażenia wywołane przez utwór czyta głośno;
- wygłasza z pamięci wskazany tekst;
- z pomocą wskazuje osobę mówiącą, adresata i bohatera, jeśli występują odróżnia osobę mówiącą od adresata utworu;
- z pomocą nazywa wartości ukazane w utworze;
- wymienia poznane środki stylistyczne;
- rozpoznaje bajkę.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- wymienia podstawowe cechy wiersza;
- czyta utwór głośno i wyraźnie, uwzględniając znaki przestankowe;
- wygłasza tekst z pamięci w odpowiednim tempie;
- określa nastrój utworu;
- wskazuje osobę mówiącą, adresata i bohatera, jeśli występują;
- nazywa ich myśli, uczucia oraz ważne dla nich wartości;
- rozpoznaje w tekście poznane środki stylistyczne wskazuje rymy, refren i powtórzenia;
- przedstawia treść lub nastrój utworu w prostej formie plastycznej, ruchowej albo teatralnej;
- wskazuje podstawowe cechy bajki.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem;
- czyta lub wygłasza utwór z prawidłową dykcją i właściwym akcentowaniem;
- określa temat utworu;
- opisuje sytuację przedstawioną w wierszu;
- wyodrębnia obrazy poetyckie;
- określa cechy osoby mówiącej lub bohatera;
- przedstawia własne rozumienie utworu, także w formie przekładu intersemiotycznego;
- odróżnia sens dosłowny od przenośnego;

- wskazuje przykłady poznanych środków stylistycznych;
- wyjaśnia, jak rymy, refren i powtórzenia tworzą rytm utworu;
- wskazuje cechy bajki w omawianym tekście.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- czyta lub wygłasza utwór w sposób interpretacyjny;
- analizuje sytuację przedstawioną w utworze;
- charakteryzuje osobę mówiącą, adresata lub bohatera, odwołując się do tekstu;
- ocenia zachowanie bohatera i uzasadnia swoją opinię;
- porównuje doświadczenia bohatera z własnymi;
- wyjaśnia przesłanie utworu;
- odczytuje sens przenośny utworu;
- uzasadnia własne rozumienie tekstu za pomocą informacji lub cytatów;
- wyjaśnia funkcję poznanych środków stylistycznych;
- wyjaśnia, jak budowa utworu wpływa na jego rytm;
- wyjaśnia morał bajki.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- samodzielnie analizuje i interpretuje utwór;
- formułuje własne wnioski i uzasadnia je trafnie dobranymi cytatami;
- porównuje osobę mówiącą, adresata i bohatera oraz formułuje wnioski;
- wyjaśnia, jak język i budowa utworu wpływają na jego znaczenie i odbiór;
- porównuje różne sposoby rozumienia utworu i uzasadnia własne stanowisko;
- przedstawia spójną interpretację utworu w wybranej formie;
- tworzy własne przykłady poznanych środków stylistycznych;
- tworzy krótki tekst poetycki, wykorzystując środki stylistyczne;
- interpretuje morał bajki;
- porównuje bajkę z innym gatunkiem i formułuje wnioski.

Obszar kształcenie literackie i kulturowe: czytanie i odbiór tekstów kultury – utwory epickie.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- odpowiada na proste pytania dotyczące fragmentu utworu;
- z pomocą rozpoznaje utwór epicki i odróżnia go od wiersza;
- wskazuje czas i miejsce akcji, bohaterów oraz najważniejsze wydarzenia;
- z pomocą odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych;
- z pomocą rozpoznaje mit, przypowieść, opowiadanie i powieść;
- z pomocą wskazuje narratora i wątek główny;
- z pomocą opowiada o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń;

- rozpoznaje dialog i monolog oraz nazywa wrażenia wywołane przez tekst.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- wymienia podstawowe cechy utworu epickiego oraz poznanych gatunków;
- wyszukuje informacje w tekście i ustala kolejność wydarzeń;
- odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego oraz nazywa jego najważniejsze cechy;
- wskazuje narratora oraz wyrazy ujawniające jego obecność;
- odróżnia fabułę od akcji oraz wskazuje wątek główny i wątki poboczne;
- wskazuje wartości ważne dla bohaterów;
- odróżnia dialog od monologu i wskazuje je w tekście;
- przedstawia treść utworu w prostej formie plastycznej, ruchowej lub teatralnej.

Na ocenę dobrą::

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- rozpoznaje utwór epicki i określa jego gatunek;
- opisuje elementy świata przedstawionego;
- określa rodzaj narratora i narracji;
- wskazuje puentę i punkt kulminacyjny,
- omawia wątek główny oraz wyjaśnia związki między wydarzeniami;
- określa cechy i doświadczenia bohaterów, odwołując się do tekstu;
- ocenia bohaterów i wydarzenia oraz uzasadnia swoją opinię;
- odróżnia informacje ważne od mniej istotnych oraz fakty od opinii;

Na ocenę bardzo dobrą::

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- analizuje świat przedstawiony i formułuje wnioski;
- uzasadnia przynależność utworu do epiki i określonego gatunku;
- analizuje sposób prowadzenia narracji i określa jego wpływ na przedstawienie wydarzeń;
- charakteryzuje bohatera oraz opisuje jego relacje z innymi postaciami;
- wyjaśnia funkcję puenty i punktu kulminacyjnego;
- określa tematykę i problematykę utworu;
- porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi;
- porównuje utwór literacki z jego filmową, plastyczną lub teatralną realizacją.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- porównuje światy przedstawione różnych utworów i formułuje wnioski;
- uzasadnia przynależność utworu do rodzaju i gatunku, przywołując przykłady z tekstu;
- porównuje narratorów i rodzaje narracji oraz wyjaśnia ich wpływ na odbiór utworów;
- wyjaśnia funkcję tytułu, puenty i punktu kulminacyjnego;
- charakteryzuje bohatera, odwołując się do jego zachowania, wypowiedzi, przeżyć i relacji;
- interpretuje problematykę utworu i uzasadnia własne odczytanie;
- porównuje różne interpretacje utworu i formułuje własne stanowisko;
- tworzy spójną interpretację utworu w wybranej formie.

Obszar Kształcenie literackie i kulturowe: czytanie i odbiór tekstów kultury.

Dzieło sztuki – obraz.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- określa temat obrazu;
- nazywa wrażenia wywołane przez dzieło;
- z pomocą wskazuje postacie, przedmioty i inne elementy przedstawione na obrazie.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- przedstawia najważniejsze elementy obrazu;
- odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych;
- rozpoznaje pejzaż, portret i martwą naturę;
- wskazuje pierwszy i drugi plan obrazu.

Na ocenę dobrą::

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- opisuje sytuację przedstawioną na obrazie;
- opisuje postacie, przedmioty i miejsce;
- nazywa emocje postaci;
- określa nastrój obrazu;
- przedstawia własne rozumienie dzieła;
- wymienia cechy dzieła należącego do sztuk plastycznych.

Na ocenę bardzo dobrą::

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu;
- wyjaśnia relacje między przedstawionymi elementami;
- uzasadnia określony nastrój, odwołując się do obrazu;
- interpretuje zachowanie, emocje i możliwe wypowiedzi postaci;
- wyjaśnia, w jaki sposób obraz przekazuje treści i emocje;
- analizuje barwy, światło, kompozycję, ruch i układ planów.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło sztuki;
- formułuje własne zdanie o obrazie i uzasadnia je jego elementami;
- wyjaśnia, jak barwy, światło, kompozycja, ruch i plany wpływają na znaczenie dzieła;
- porównuje różne możliwe interpretacje obrazu i uzasadnia własne stanowisko;
- tworzy przekład intersemiotyczny obrazu, na przykład opowiadanie, dialog, scenę teatralną; lub inną pracę twórczą;
- przedstawia spójną historię inspirowaną dziełem sztuki.

Obszar Kształcenie literackie i kulturowe: czytanie i odbiór tekstów kultury.

Spektakl teatralny, koncert, film, program telewizyjny i radiowy.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- rozpoznaje podstawowe słownictwo związane z teatrem, filmem, radiem i telewizją;
- z pomocą odróżnia spektakl teatralny, film, koncert oraz program radiowy i telewizyjny;
- wyjaśnia, kim są widz i aktor;
- z pomocą wskazuje podstawowe elementy spektaklu: grę aktorską, dekorację, kostiumy, rekwizyty i muzykę;
- z pomocą wskazuje grę aktorską i muzykę w filmie lub programie telewizyjnym;
- odróżnia tekst literacki od jego adaptacji;
- wyjaśnia własnymi słowami pojęcie adaptacji;
- wymienia zasady zachowania w teatrze, kinie i na koncercie.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- przedstawia krótko swoje rozumienie spektaklu, filmu lub utworu muzycznego;
- wskazuje podstawowe cechy literatury, teatru, filmu i muzyki;
- rozpoznaje reżyserię, scenografię i rekwizyty jako elementy spektaklu;
- rozpoznaje reżyserię jako element dzieła filmowego lub telewizyjnego;
- wymienia cechy filmu jako przekazu audiowizualnego;

- rozpoznaje adaptację filmową, teatralną i radiową;
- wskazuje najważniejsze elementy plakatu teatralnego;
- stosuje zasady kulturalnego zachowania podczas spektaklu, filmu i koncertu.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- opisuje cechy spektaklu, filmu, koncertu oraz programu telewizyjnego lub radiowego;
- wskazuje rolę charakterystyki, muzyki, scenografii i rekwizytów w spektaklu;
- rozpoznaje ujęcie filmowe oraz podstawowe cechy programu informacyjnego;
- porównuje tekst literacki z jego adaptacją i wskazuje różnice;
- przedstawia własną opinię o filmie, spektaklu, koncercie lub programie;
- uzasadnia swoją opinię, odwołując się do wybranych elementów dzieła;
- porównuje treść dzieła z własnymi doświadczeniami;
- wybiera najważniejsze informacje z oglądanego lub słuchanego przekazu.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- omawia wydarzenia przedstawione w spektaklu, filmie lub programie;
- charakteryzuje bohaterów, odwołując się do ich zachowania i wypowiedzi;
- ocenia bohaterów i uzasadnia swoją opinię;
- wyjaśnia przesłanie lub morał dzieła;
- opisuje wizytę w teatrze, kinie lub na koncercie, stosując właściwe słownictwo;
- analizuje rolę gry aktorskiej, muzyki, dekoracji, kostiumów i rekwizytów;
- planuje sposób odegrania sceny;
- projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- porównuje różne realizacje tego samego utworu i formułuje wnioski;
- wyjaśnia, jak gra aktorska, muzyka, scenografia i środki filmowe wpływają na odbiór dzieła;
- planuje scenografię, kostiumy, rekwizyty i ruch sceniczny;
- opracowuje inscenizację wybranego utworu;
- przygotowuje i prezentuje scenę lub krótkie przedstawienie;
- tworzy nowe sposoby wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w teatrze;
- projektuje plakat teatralny, także w formie cyfrowej;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania sceniczne, plastyczne i muzyczne.

Obszar Kształcenie językowe – gramatyka języka polskiego. Zróżnicowanie języka.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- rozpoznaje głoski ustne i nosowe;
- posługuje się pojęciem związek frazeologiczny;
- z pomocą podaje przykłady poznanych związków frazeologicznych;
- z pomocą odróżnia synonimy od antonimów;
- wskazuje słownik wyrazów bliskoznacznych jako źródło synonimów;
- rozpoznaje oficjalną i nieoficjalną odmianę języka.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- rozpoznaje głoski ustne, nosowe, dźwięczne i bezdźwięczne;
- wyjaśnia własnymi słowami, czym jest związek frazeologiczny;
- rozpoznaje związki frazeologiczne w zdaniach;
- rozpoznaje synonimy i antonimy;
- wyszukuje synonimy w słowniku wyrazów bliskoznacznych;
- odróżnia oficjalną odmianę języka od nieoficjalnej.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- klasyfikuje głoski jako ustne lub nosowe oraz dźwięczne lub bezdźwięczne;
- wyjaśnia znaczenie poznanych związków frazeologicznych;
- podaje własne przykłady frazeologizmów, synonimów i antonimów;
- dobiera synonimy, korzystając ze słownika;
- redaguje krótkie wypowiedzi w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie języka;
- dostosowuje sposób wypowiedzi do wskazanej sytuacji.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- charakteryzuje głoski w podanych wyrazach;
- wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych na podstawie kontekstu;
- redaguje zdania z poprawnie zastosowanymi frazeologizmami;
- dobiera synonimy i antonimy odpowiednie do znaczenia wypowiedzi;
- zastępuje powtarzające się wyrazy trafnie dobranymi synonimami;
- stosuje styl odpowiedni do sytuacji komunikacyjnej i odbiorcy.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- wykorzystuje związki frazeologiczne do wzbogacania różnych form wypowiedzi;
- wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie związków frazeologicznych;
- stosuje synonimy i antonimy w celu uzyskania określonego efektu językowego;
- przekształca wypowiedź oficjalną w nieoficjalną lub nieoficjalną w oficjalną;
- dostosowuje słownictwo, styl i formę wypowiedzi do celu, odbiorcy oraz sytuacji;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe.

Obszar Kształcenie językowe – gramatyka języka polskiego. Części mowy.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- z pomocą wymienia poznane części mowy;
- z pomocą odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych;
- dopasowuje pytania do rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika i przysłówka;
- z pomocą rozpoznaje osobowe formy czasownika i bezokoliczniki;
- z pomocą określa osobę i liczbę czasownika;
- z pomocą określa liczbę i rodzaj rzeczownika;
- wymienia przypadki i podstawowe formy odmiany rzeczownika oraz czasownika;
- rozpoznaje stopniowanie przymiotników i przysłówków.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- rozpoznaje w zdaniu poznane części mowy;
- wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy;
- rozpoznaje osobowe i nieosobowe formy czasownika, w tym bezokoliczniki oraz formy; zakończone na „-no” i „-to”;
- określa osobę, liczbę i czas czasownika oraz wymienia jego tryby;
- odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby;
- wskazuje wyrażenie przyimkowe i wyjaśnia jego budowę;
- rozpoznaje zaimek i wskazuje, jaką część mowy zastępuje;
- rozróżnia stopnie przymiotnika i przysłówka.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- rozpoznaje w zdaniu odmienne i nieodmienne części mowy;
- określa przypadek rzeczownika oraz formę gramatyczną czasownika;
- odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, rodzaje i tryby;
- stosuje poprawne formy rzeczowników, czasowników, przymiotników, liczebników i zaimków;

- przekształca osobowe formy czasownika w nieosobowe i nieosobowe w osobowe;
- tworzy wyrażenia przymkowe;
- stopniuje przymiotniki i przysłówki;
- stosuje poznane części mowy w zdaniach.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- określa przypadek rzeczownika, przymiotnika i liczebnika w zdaniu;
- rozpoznaje wszystkie poznane części mowy i uzasadnia ich rozpoznanie;
- przekształca czasowniki z form osobowych na nieosobowe i odwrotnie;
- przekształca czasowniki z jednego trybu na inny;
- dobiera poprawne formy odmiennej części mowy do zdania;
- stosuje właściwe formy stopniowania przymiotników i przysłówków;
- wyszukuje błędy w odmianie części mowy i poprawia je;
- wyjaśnia wpływ formy części mowy na znaczenie zdania.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- określa funkcję części mowy w zdaniu;
- analizuje formy gramatyczne wyrazów i uzasadnia swoje rozpoznanie;
- odróżnia złożoną formę czasu przyszłego od połączenia dwóch czasowników w formie osobowej;
- stosuje różne formy odmiennej i nieodmiennej części mowy w swoich wypowiedziach;
- dobiera części mowy w celu uzyskania określonego efektu językowego;
- przekształca wypowiedzi, zmieniając formy gramatyczne bez zmiany ich sensu;
- wyszukuje i poprawia błędy w użyciu części mowy;
- uzasadnia zastosowane formy gramatyczne, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika.

Obszar Kształcenie językowe – gramatyka języka polskiego. Składnia.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- odróżnia zdanie od równoważnika zdania;
- z pomocą wskazuje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik;
- z pomocą dopasowuje pytania do części zdania;
- rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego;
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- wyjaśnia różnicę między zdaniem a równoważnikiem zdania;
- wskazuje części zdania i dopasowuje do nich pytania;
- wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia;
- łączy wyrazy w związki wyrazowe;
- odróżnia zdanie rozwinięte od nierozwiniętego;
- nazywa zdania ze względu na cel wypowiedzi.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- rozpoznaje wszystkie części zdania;
- odróżnia przydawkę, dopełnienie i okolicznik;
- wskazuje człon nadrzędny i podrzędny w związku wyrazowym;
- tworzy zdania rozwinięte, nierozwinięte oraz różne ze względu na cel wypowiedzi;
- wyodrębnia zdania składowe w zdaniu złożonym;
- stosuje poprawny szyk wyrazów.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- tworzy zdania i równoważniki zdań;
- przekształca zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie;
- określa, jakimi częściami mowy są wyrażone części zdania;
- wypisuje związki wyrazowe i wskazuje ich człony;
- sporządza wykres zdania pojedynczego;
- poprawia błędny szyk i błędy składniowe.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu;
- analizuje budowę zdania i uzasadnia swoje rozpoznanie;
- sporządza pełny wykres zdania pojedynczego przekształca zdania pojedyncze w złożone i złożone w pojedyncze;
- dobiera rodzaj i szyk zdania do celu wypowiedzi;
- wyszukuje, poprawia i uzasadnia korektę błędów składniowych.

Obszar Kształcenie językowe – gramatyka języka polskiego.

Ortografia i interpunkcja.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- zapisuje poprawnie często używane wyrazy;
- rozpoczyna zdanie wielką literą;
- rozpoznaje kropkę, przecinek, znak zapytania i wykrzyknik;
- kończy zdanie odpowiednim znakiem interpunkcyjnym;
- z pomocą poprawia podstawowe błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- stosuje poznane zasady pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” i „h”;
- zapisuje poprawnie „nie” z czasownikami;
- oddziela przecinkami wyrazy tworzące wyliczenie stosuje cudzysłów w tytułach utworów;
- używa kropki, znaku zapytania i wykrzyknika zgodnie z celem wypowiedzi;
- wyszukuje błędy we wskazanych wyrazach i poprawia je.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- stosuje zasady pisowni wielką i małą literą;
- zapisuje poprawnie „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami;
- zapisuje poprawnie cząstkę „by” z osobowymi formami czasowników;
- oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym;
- stosuje poznane znaki interpunkcyjne we własnych wypowiedziach;
- korzysta ze słownika ortograficznego podczas poprawiania tekstu.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- stosuje poznane zasady ortograficzne, w tym pisownię zakończeń „-ji”, „-ii” i „-i”;
- zapisuje poprawnie „nie” z przymiotnikami i przysłówkami w różnych stopniach;
- stosuje cudzysłów do oznaczania przytoczonych wypowiedzi;
- używa dwukropka przed wyliczeniem oraz myślnika w dialogu;
- wyjaśnia, jak znak interpunkcyjny wpływa na znaczenie i sposób odczytania zdania;
- wyszukuje i poprawia błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne we własnym tekście.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne w różnych formach wypowiedzi;
- dobiera znaki interpunkcyjne do budowy, znaczenia i celu zdania;
- redaguje spójne teksty, wykorzystując różne rodzaje zdań;
- sprawdza pisownię wyrazów w słowniku ortograficznym i wykorzystuje uzyskane informacje;
- redaguje, poprawia i uzasadnia korektę błędów we własnych oraz cudzych tekstach;
- przekształca zdania za pomocą znaków interpunkcyjnych i wyjaśnia zmianę ich znaczenia.

Obszar Tworzenie wypowiedzi. Notatka, dialog, opis, charakterystyka, wypowiedź argumentacyjna, plan, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, list, w tym oficjalny, opowiadanie odtwórcze i twórcze, w tym z dialogiem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- rozpoznaje notatkę, dialog, opis, list, zaproszenie i ogłoszenie;
- z pomocą tworzy krótką notatkę, opis i wypowiedź argumentacyjną;
- wskazuje podstawowe elementy zaproszenia i ogłoszenia;
- z pomocą redaguje życzenia, zaproszenie i ogłoszenie;
- z pomocą układa plan wypowiedzi;
- z pomocą tworzy list, charakterystykę oraz krótkie opowiadanie odtwórcze lub twórcze.

Na ocenę dostateczną:

To, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- wymienia cechy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy notatkę i zapisuje prosty dialog;
- gromadzi słownictwo i układa plan opisu, charakterystyki, listu lub opowiadania;
- formułuje argument uzasadniający podane stanowisko;
- redaguje poprawne życzenia, zaproszenie i ogłoszenie;
- na podstawie planu tworzy opis, list, charakterystykę oraz opowiadanie odtwórcze lub twórcze.

Na ocenę dobrą:

To, co na ocenę dostateczną, oraz:

- tworzy notatkę w wybranej formie;
- poprawnie zapisuje dialog;
- selekcionuje informacje potrzebne do wypowiedzi;
- stosuje akapity i zachowuje właściwą kompozycję tekstu;

- formułuje argumenty i uzasadnia je przykładami;
- redaguje spójny opis, charakterystykę, list, zaproszenie, ogłoszenie i życzenia;
- tworzy opowiadanie odtwórcze lub twórcze, w tym opowiadanie z dialogiem.

Na ocenę bardzo dobrą:

To, co na ocenę dobrą, oraz:

- tworzy różne rodzaje notatek dostosowane do celu;
- redaguje rozwinięty opis i charakterystykę, wykorzystując trafnie dobrane słownictwo;
- tworzy wypowiedź argumentacyjną, formułuje stanowisko i uzasadnia je odwołaniem do tekstu kultury;
- redaguje spójny i logiczny list, w tym list oficjalny;
- tworzy rozwinięte opowiadanie o właściwej kompozycji, wprowadzając dialog, opis i elementy charakterystyki;
- sprawdza kompozycję, spójność i poprawność własnej wypowiedzi oraz poprawia zauważone błędy.

Na ocenę celującą:

To, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- projektuje funkcjonalną notatkę w samodzielnie wybranej formie, także cyfrowej;
- tworzy spójne, logiczne i bogate treściowo wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym;
- dobiera formę, styl i słownictwo do celu wypowiedzi oraz odbiorcy;
- tworzy rozbudowane opowiadanie odtwórcze lub twórcze, wykorzystując dialog, opis, charakterystykę i środki językowe;
- formułuje trafne argumenty, uzasadnia własne stanowisko i wyciąga wnioski;
- redaguje, ocenia i poprawia własne teksty, uzasadniając wprowadzone zmiany.

